

VENKOVSKÉ OSÍDLENÍ A PŘESTAVBA VESNICE V ČSSR

A. SLEPIČKA

V souvislosti s nutností zlepšit péči o životní prostředí roste v celém civilizovaném světě zájem o venkovský prostor. V hospodářsky vyspělých zemích Evropy reprezentuje venkov 70—90 % státního území. Pracuje v něm stále ještě významná část obyvatelstva země (10—30 % aktivních obyvatel), pro něž je „širším pracovním prostředím“. V evropských zemích také dosud na venkově žije podstatná část obyvatelstva (20—55 % celkového počtu obyvatel), pro něž je venkov obytným prostředím. V soudobé civilizaci se stupňuje poslání venkovského prostoru jako rekreačního prostředí všeho obyvatelstva.

Do venkovského prostoru jsou obvykle započítávány venkovské obce do 2000 až 5000 obyvatel včetně jejich hospodářských obvodů (celá katastrální území těchto obcí). Zahrnuje dvě základní složky: osídlení — reprezentované zastavěným územím (intravilán venkovských sídlišť) — a volnou krajinu (extravilán venkovských sídlišť).

Základním problémem celkového uspořádání venkovského prostoru je přestavba osídlení. Jeho struktura bude mít podstatný vliv také na utváření krajiny a tím na celkovou úroveň venkova jako životního prostředí.

SPECIFICKÉ RYSY VENKOVSKÉHO OSÍDLENÍ ČSSR V MEZINÁRODNÍM SROVNÁNÍ

Srovnání struktury, uspořádání a vývoje venkovského osídlení u nás a v zahraničí nebyla dosud věnována potřebná pozornost. Dosavadní porovnání se omezilo zpravidla jen na podíl venkovských obcí na celkovém počtu obyvatelstva a obcí. Tyto ukazatele byly pak vzaty jako postačující doklad pro závěr o nadměrném počtu venkovského obyvatelstva u nás a nízkém stupni koncentrace osídlení ve srovnání s jinými státy. Pro závažnost objektivního poznání úrovně našeho osídlení v mezinárodním srovnání je nutno uvést některá další hlediska.

Za podstatné vlastnosti našeho venkovského osídlení lze považovat také dále uvedené skutečnosti:

Kompaktnost venkovského osídlení

Převážná část (cca 90 %) venkovského obyvatelstva ČSSR žije v aglomerovaných sídlišťích, a jen asi 10 % připadá na rozptýlené osídlení. To má u nás výraznější zastoupení jen v několika oblastech, zejména v oblasti moravskoslovenského pomezí. I když v soustavě našich vesnic mají vzhledem k počtu výrazné zastoupení nejmenší osady do 200 obyvatel, žije v nich poměrně malý podíl venkovského obyvatelstva.

Naproti tomu ve Francii připadá cca 60 % obyvatelstva venkovských obcí na rozptýlené osídlení ve formě osamocených usedlostí nebo jejich malých skupin. Vysoký podíl rozptýleného osídlení se vyskytuje také v ostatních evropských zemích.

Je nesporné, že vyšší stupeň „soustředěnosti“ našeho venkovského obyvatelstva má řadu předností. Umožňuje např. snadnější obsluhu obyvatelstva, snižuje náklady na výstavbu technického vybavení a je příznivější i z hlediska sociálního prostředí — usnadňuje kontakty mezi lidmi, sousedskou výpomoc aj.

Kolektivizace zemědělství

Zemědělství je hlavní územní složkou venkovského prostoru a podstatnou částí sociálně ekonomické základny venkovských obcí. Jeho kolektivizace vytváří proto příznivější možnosti pro velkorysou přestavbu venkovského osídlení a pro cílevědomé využití přírodních zdrojů a krajiny než jaké poskytuje zemědělství, založené na soukromém hospodaření. Kolektivizace také usnadňuje ozdravění vesnice vyčleněním a koncentrací zemědělského provozu mimo obytné území a koordinaci odvětvových zájmů zemědělské výroby se zájmy celospolečenskými při výstavbě inženýrských sítí a ostatní výstavbě na venkově (využití krajiny).

Socialistický sektor (JZD, státní statky aj.) obhospodařuje již více než 90 % zemědělské půdy a lesů. Jak celkovým stupněm kolektivizace, tak zejména podílem státního sektoru zaujímá ČSSR první místo mezi evropskými zeměmi.

Příznivé přírodně geografické podmínky venkovského prostoru

Většina území našeho venkova a venkovských sídlišť má poměrně příznivé podmínky přírodně geografické. Je to dáno únosnými klimatickými podmínkami celé země a mikroklimatickými podmínkami většiny sídlišť, příznivou členitostí krajiny a vhodnou strukturou kultur v krajině, dobrým poměrem mezi ornou půdou, drnovým fondem, (louky, pastviny), vysokým podílem lesů a dostatečnou výměrou vodních ploch.

Vzájemné promíšení kategorií půdního fondu a jejich relativně dobrá kulturní úroveň spolu s příznivým rozložením sídel a jejich osobitým půvabem spolu vytvářejí velké obytné hodnoty našeho venkova a jeho pestrost a malebnost.

Dobrá přístupnost většiny venkovských sídel

Celkově vysoká hustota sítě komunikací a velký počet měst a jejich poměrně rovnoměrné rozložení vytvářejí dobrou základnu pro podílení se venkova na civilizačním pokroku. V hustotě železničních tratí i v hustotě silnic zaujímá ČSSR jedno z předních míst v Evropě. Tato skutečnost skýtá objektivně dobré podmínky pro spojení města s venkovem a naopak. Usnadňuje na jedné straně dojíždku venkovského obyvatelstva za prací a vybavením do měst, na druhé straně zpřístupňuje venkov pro rekreaci městského obyvatelstva.

Smíšenost venkovského obyvatelstva

Dobrá komunikační přístupnost venkovského prostoru se odráží i v sociálně ekonomické struktuře venkovského obyvatelstva. Obyvatelstvo závislé na zemědělství a lesnictví má převahu pouze v nejmenších velikostních skupinách obcí. Vysokým podílem nezemědělského obyvatelstva „na vesnici bydlicího a s vesnicí spjatého“ předstihuje ČSSR ostatní socialistické státy. Na rozdíl od hospodářsky vyspělých států kapitalistických existuje u nás ve velké míře tato smíšenost obyvatelstva i uvnitř rodin.

Relativně dobrý stav stavebního fondu venkovských sídlišť

Dochovaný stavební fond vesnice měl sice značně horší úroveň než ve městech, jeho podstatná část však umožňovala rekonstrukci a modernizaci. V poválečném období se uskutečnila jeho rozsáhlá přestavba. V souvislosti s kolektivizací zemědělství byla realizována v celostátní úrovni obnova převážné části výrobních fondů, spojená s jejich vyčleňováním z obytného území sídlišť.

Tempo nové bytové výstavby je, s přihlédnutím k vývoji počtu obyvatel na venkově, rychlejší než ve městech. Stavební rekonstrukce a údržba bytového fondu na vesnici vykazuje řadu nedostatků, ve vnitrozemské části státu probíhá však práce jen uspokojivěji na venkově než ve městech.

Stavební fond našich venkovských sídlišť je ve svém celku dobrý a to i v rámci mezinárodního srovnání (zejména pokud jde o socialistické země a některé země kapitalistické — jižní Francie a Itálie).

Poměrná stabilita venkovského obyvatelstva

Vysoká obytná hodnota našeho venkovského prostoru, jeho dobrá komunikační přístupnost a celková obliba bydlení na venkově podmínily poměrnou stabilitu venkovského obyvatelstva. Větší úbytek venkovského obyvatelstva proběhl po r. 1945 v souvislosti s odsunem obyvatel německé, popř. jiné národnosti. V důsledku odsunu cca 400 000 pracovníků ze zemědělství se snížil počet venkovského obyvatelstva o cca 800 000 až milión osob. Naproti tomu v období od r. 1950 do r. 1968 zůstal celkový počet venkovského obyvatelstva v podstatě nezměněn. V r. 1950 bydlelo v obcích do 5000 obyvatel celkem 7767 tisíc obyvatel, v r. 1968 jich tam žilo 7776 tisíc.

Přítom však probíhá vnitřní diferenciací venkovských obcí. Počet trvale bydlících v malých obcích do 500 obyvatel má výrazně sestupnou tendenci, v obcích od 500 do 1000 obyvatel počet obyvatelstva stagnuje a ve většině obcí nad 1000 obyvatel jejich obyvatelstvo narůstá.

Výrazně se změnila struktura zaměstnání venkovského obyvatelstva. Obyvatelstvo závislé na zemědělství má převahu jen v nejmenších obcích do 300—500 obyvatel. Většina aktivních obyvatel venkova odjíždí za prací do měst.

Uvedený výčet podstatných vlastností našeho venkovského osídlení není vyčerpávající. Přesto poskytuje některé podněty pro nové zamyšlení nad koncepcí jeho přestavby a využití. Vyplývá z nich také, že naše osídlení má řadu pozitivních vlastností, které si uvědomujeme až při mezinárodním srovnání.

Přednosti dochované sídlištní struktury našeho venkova a příznivé podmínky její sociálně ekonomické základny dávají objektivně možnost snadnějšího přizpůsobení novým potřebám a poměrně rychlého zlepšení podmínek úrovně životního prostředí venkovského obyvatelstva. V dosavadním procesu přestavby našeho venkovského osídlení se však těchto předností dostatečně nevyužilo. V důsledku toho se naše venkovské osídlení v současné době řadou nedostatků.

NEDOSTATKY VENKOVSKÉHO OSÍDLENÍ VZHEDEM K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ, ZACHOVANÉ NEBO VZNIKLÉ V PRŮBĚHU PŘESTAVBY

Na dosavadní přestavbu venkovského osídlení bylo vynaloženo značné úsilí. Podstatně se zvýšila životní úroveň venkovského obyvatelstva a podařilo se také zlepšit vcelku podmínky životního prostředí vesnice. Z tohoto hlediska se dosáhlo, ve srovnání s výchozím stavem, většího pokroku než v průmyslu a v městech. Výsledky však nejsou úměrné existujícím možnostem, pozitivním rysům našeho venkovského obyvatelstva a osídlení, a vynaloženým prostředkům.

Podle územního dosahu nedostatků z dosavadní přestavby naší vesnice lze rozlišovat:

nedostatky uplatňující se na úrovni širšího území,
nedostatky existující na úrovni jednotlivých sídlišť a jejich hospodářských obvodů.

1. Pokud jde o širší území, lze považovat za závažné zejména tyto nedostatky:

a) Nedostatečné a nevyhovující dopravní spojení mezi jednotlivými venkovskými sídlišti navzájem i mezi nimi a městy. Na venkově převládá veřejná silniční autobusová doprava. Je vedena paprskovitě od měst, je přizpůsobena především potřebám dojížděky za prací z vesnice do průmyslu a nebere v úvahu ostatní nároky osobní přepravy na venkově, aj. potřeby cestování jako jsou

- za občanským vybavením denní a časté potřeby, do škol,
- za prací při cestách z jedné vesnice do druhé (velký rozsah již nyní představuje dojíždka do zaměstnání v zemědělství),
- za rekreaci, za kulturu, za sportem, k návštěvám aj. příležitostným cestám,
- cesty městského obyvatelstva za rekreací na venkově,
- pro obsluhu malých vesnic některými službami (roznáška pošty, zdravotní služba aj.).

Hromadná veřejná autobusová doprava na venkově obsluhuje také jen kolem $\frac{3}{4}$ venkovských sídlišť. Je ve srovnání s dopravou po železnici značně drahá, což postihuje právě venkovské obyvatelstvo. Intervaly jednotlivých spojů jsou příliš dlouhé a způsobují venkovskému obyvatelstvu velké časové ztráty.

Uspokojivě není vyřešena ani nákladová doprava na venkově mezi jednotlivými sídlišti i mezi vesnicemi a městy.

b) Nevyhovující řešení občanského vybavení, jeho nedostatečnost, nekoordinovanost výstavby a obtížná dostupnost spojená s neúměrnými časovými i finančními ztrátami obyvatelstva zejména malých venkovských obcí.

c) Izolovanost řešení výstavby inženýrských sítí. Výstavba inženýrských sítí se až dosud řeší převážně izolovaně pro jednotlivá sídliště, bez zřetele na možnost racionálnějšího řešení společného (skupinové vodovody, místní komunikace aj.).

d) Nedostatečná spolupráce při provozu sídlišť a jejich výrobních a společenských zařízení (sběr a zpracování odpadků, izolovaná výstavba a programy kulturních zařízení aj.).

2. Na úrovni sídlišť se projevují zejména tyto nedostatky:

a) Rozrůstání zastavěné části sídliště na úkor extravilánu a obestavování dálkových komunikací.

b) Nekoordinované řešení výstavby komunikační sítě (projevuje se zejména při výstavbě polních cest, místních komunikací a komunikací vybrané sítě).

c) Prolínání jednotlivých funkčních ploch v sídlišti. V průběhu dosavadní výstavby se nepodařilo v dostatečné míře dosáhnout potřebné diferenciaci sídlištních ploch. V intravilánu sídliště se prolínají plochy a funkce obytné i provozní. Zastavěnou částí sídlišť prochází často také dálková doprava, která se tu kříží s vnitrosídlištní dopravou a zemědělským technickým provozem. Nedostatečná diference funkčních ploch sídliště vede zejména u střediskových aj. větších sídlišť k častým kolizím a znehodnocuje jejich obytné prostředí.

d) Nedostatečné využívání dochovaného stavebního fondu, jeho nepostačující údržba a chátrání některých objektů. Vesnice prošla v poválečném období překotnými změnami (odsun zemědělského obyvatelstva německé národnosti, kolektivizace zemědělství, mezisektorové přesuny půdy JZD a státních statků, slučování JZD, územní reorganizace národních výborů aj.). Tyto změny poznamenaly také stavební řešení vesnice a způsob využití a údržbu jejich fondů. Téměř v každé vesnici existují chátrající objekty, řada objektů, zejména provozních budov, není řádně udržována.

e) Nízká úroveň technického vybavení bytů na vesnici. Technická úroveň venkovských bytů je stále nízká a zaostává za úrovní městských bytů (tab. I). Nedostatečné technické vybavení bytů sou-

I. Úroveň technického vybavení bytů ve městě a na venkově podle výsledků sčítání z r. 1961. — Standard of technical equipment in dwelling units in towns and villages (according to the census of 1961)

Byty	Město	Vesnice
s ústředním topením	15,1	0,9
s koupelnou	49,4	16,4
se záchodem uvnitř bytu	50,5	7,5
s vodovodem uvnitř bytu	69,5	27,7
s plynem	38,2	0,4

visí s nízkou úrovní technického vybavení sídlišť. Zásobování vodou ze sítě je zajištěno pouze v 19 % sídlišť do 5000 obyvatel proti 98 % sídlišť nad 5000 obyvatel. Obdobná je situace i u kanalizace. Ve výzkumu, vývoji a výrobě není věnována dostatečná pozornost možnostem individuálního řešení pro jednotlivé byty. Většina venkovských sídlišť nemá vyhovující veřejné osvětlení, ani bezprašné komunikace.

f) Nízká úroveň nové výstavby, a to jak funkční, tak estetická a její nedostatečná koordinace. Nekomplexnost výstavby stavebních souborů pro zemědělskou výrobu, výstavba vícepodlažních obytných domů na vesnici bez přihlédnutí k požadavkům a potřebám života venkovského, zejména pak zemědělského obyvatelstva. Ačkoliv se podle průzkumu VÚVA vyslovilo ve prospěch rodinného domku jako nejvhodnější formy bydlení 88 % dotázaných, výstavba vícepodlažních domů na venkově pokračuje. Neuspokojivý standard však má také nová individuální výstavba rodinných domků na vesnici. Výstavba realizovaná v rámci intravilánu sídliště není dostatečně koordinována. Jen výjimečně dochází ke sdružování investic mezi výstavbou sídlištní (bytovou a občanskou) a zemědělskou účelovou výstavbou, ačkoliv by to bylo racionální, např. při výstavbě sociálního a stravovacího zařízení, při řešení inženýrských sítí v sídlišti apod.

DŮSLEDKY NEDOSTATKŮ VENKOVSKÉHO OSÍDLENÍ

Nedostatky životního prostředí venkovských sídlišť mají řadu negativních důsledků, které lze rozdělit do dvou skupin: důsledky, které lze alespoň přibližně ekonomicky vyjádřit (zejména na úrovni jednotlivých sídlišť a mikrooblastí), ostatní důsledky (humánní, estetické aj.).

1. Do ekonomicky vyjádřitelných důsledků lze zahrnout především:

a) Ztráty na stavebním fondu — pokles počtu zemědělských usedlostí a ostatních domů, úbytek bytových aj. prostorů, znehodnocení dochovaného fondu.

b) Nedostatečné využití práceschopného obyvatelstva venkovských sídlišť, zejména z malých vesnic v odlehlé poloze, při současném celkovém nedostatku pracovních sil na venkově (zejména v zemědělství a lesnictví).

c) Časové ztráty venkovského obyvatelstva při cestách za prací, za vybavením i rekreací.

d) Pokles výměry zemědělské a orné půdy a jejich nedostatečné využívání a jiné ztráty na zemědělské výrobě vzniklé zábořem půdy pro výstavbu, nevyužíváním půdy, nízkou intenzitou výroby apod.

2. Do skupiny ostatních důsledků patří např.:

a) Nedůvěra obyvatelstva menších sídlišť v možnost dosažení srovnatelných podmínek životního prostředí s obyvateli měst aj. větších sídlišť (podle průzkumu Institutu sociologie venkova a historie zemědělství při VÚEZVž v Praze považuje cca 77 % dotázaných za výhodnější bydlet ve větší střediskové obci, v malém městě nebo blízko města v přírodním prostředí).

b) Deformace demografické struktury venkovského obyvatelstva, pokles populace, vysoký podíl svobodných mužů nad 30 let, stárnutí obyvatelstva malých vesnic.

c) Snížení celkové obytnosti venkovského prostoru (a to jak pro trvale usídlené obyvatelstvo, tak pro přechodný rekreační pobyt městského obyvatelstva) následkem zhoršení sociálního prostředí některých venkovských mikrooblastí, nízké

hustoty obyvatelstva (která v některých mikrooblastech, zejména v pohraničí poklesla pod 25 obyvatel na km²), nedostupnosti služeb, zchátralosti sídlišť a poklesu kulturní úrovně krajiny.

PŘÍČINY NEDOSTATKŮ DOSAVADNÍ VÝSTAVBY A PŘESTAVBY VESNICE

Předpokladem pro to, aby uvedené nedostatky našeho venkovského osídlení byly odstraněny a v další etapě přestavby vesnice se neopakovaly, je poznání jejich příčin.

Za hlavní příčiny uvedených nedostatků lze považovat:

- Nedostatečné řízení výstavby na venkově. Výstavba na venkově není dostatečně usměrňována z centra. Komplexně se přestavbou vesnice nezabývá žádný řídicí orgán. Národní výbory všech stupňů nejsou zatím pro řízení přestavby vesnice odborně dostatečně vybaveny.
- Nevyjasněné majetkoprávní poměry venkovského obyvatelstva a jeho právní nejistota v důsledku častého poškozování zájmů venkovského obyvatelstva v procesu socializace vesnice (uplatňování administrativních metod při zakládání JZD a pak při převodech JZD do státních statků, vyvlastňování drobných živnostníků a řemeslníků bez náhrady aj.).
- Překotná likvidace některých občanských zařízení (škol, hostinců, obchodů aj.) a provozoven (cihelny, kamenolomy, řemeslnické dílny) v malých obcích pro jejich nerentabilnost pro prováděcí organizaci, bez současného rovnocenného nebo výhodnějšího řešení pro místní obyvatelstvo. Nepostačující prostředky a pravomoc národních výborů venkovských obcí pro rozvoj aktivity na úseku služeb a místní výroby.
- Nevyjasněnost perspektiv venkovských sídlišť a praxe převážně administrativního omezování výstavby bez současného usměrňování odpovídajících forem výstavby pomocí účinných stimulů (zejména ekonomických) — viz např. vyhlášku č. 1024—1025 z r. 1962.
- Podceňování významu zemědělství a venkova a zvýhodňování měst na úkor vesnice, např. v zásobování potravinami, stavebními hmotami, aj.
- Nedostatek finančních prostředků v důsledku odčerpávání příjmových částek národních výborů do státního rozpočtu a nízké zpětné dotace.
- Nedostatek stavebních kapacit a nezájem stavebních organizací o drobnou rozptýlenou a z hlediska interní rentability pro tyto organizace nevýhodnou výstavbu na vesnici. Nedostatek konstrukcí vhodných pro výstavbu na vesnici, realizovanou převážně (cca z 80 %) svépomocí.
- Není zabezpečena poradenská služba pro sídlištní, zejména bytovou výstavbu na vesnici, která by přispívala jak k volbě vhodných typů výstavby, tak i k respektování správných urbanistických a architektonických požadavků bytové a ostatní sídlištní výstavby.
- Velká roztržičnost obcí a nedostatek jejich spolupráce. Naš venkovský prostor je administrativně rozdělen do 10 322 obcí, z nichž většina je finančně i kádrově slabá pro plánování a realizaci přestavby svého území. Přitom nedochází, jak je to časté v jiných zemích, k dobrovolnému sdružování jejich prostředků pro plánování a realizaci výstavby a využití území a provozu sídlišť.
- Nekoordinovanost výstavby na vesnici, sektorový přístup k plánování bez syntézy plánování prostorového. Výstavba se realizuje bez odpovídajících plánovacích podkladů. Chybí zejména soulad v plánování zemědělské výstavby ve vztahu k celkové přestavbě sídliště.
- Nepostačující péče o tyto problémy na úseku výzkumu, vývoje a experimen-

tace. Počet výzkumných pracovníků naprosto neodpovídá rozsáhlosti a obtížnosti tohoto problému. Výzkumně jsou řešeny jen některé dílčí problémy a výzkum je roztržtěn. Nenavazuje na něj vývoj a experimentace.

- Nedostatek zkušeností ze socialistické přestavby vesnice, omezené možnosti pro aplikaci poznatků a zkušeností zahraničních (odlišné podmínky většiny území SSSR, nižší stupeň socializace — Polsko, NDR — a nižší úroveň celkové civilizačního pokroku v ostatních socialistických zemích, rozdílná sociálně ekonomická základna vesnice ve vyspělých kapitalistických zemích).
- Nesprávné pochopení zásady odstranit podstatné rozdíly mezi městem a vesnicí na úseku výstavby a z toho vyplývající schématické aplikace zásad z výstavby měst na podmínky venkovského osídlení. Projevilo se to např. při rozmístování občanského vybavení a výstavbě inženýrských sítí, při výstavbě velkopodlažních obytných domů, při řešení hromadné osobní dopravy, kde se všude dostatečně nepřihlíží ke specifickým potřebám a podmínkám venkovského obyvatelstva a vychází se z požadavku dosažení dílčí efektivity daného druhu zařízení.

Literatura

ANONYM, 1967, Ukazatelé hospodářského vývoje v zahraničí, ÚVTEI Praha.

SLEPIČKA A., 1970, Zemědělství a venkov ve Francii. VÚVA Praha.

SLEPIČKA A., ŠTENČEL V., 1965, Požadavky na utváření výhledové struktury venkovského osídlení. Výzkumná zpráva VÚVA, Praha.

—, 1969, Hlavní problémy rozvoje a výstavby venkovského prostoru v Československu. VÚVA Praha.

ZERVAN F., 1969, Smery rozvoja podmienok života dedinského obyvateľstva, Výskumný ústav životnej úrovne, Bratislava.

Production yearbook 1967—1968, FAO, Roma.

Statistická ročenka ČSSR 1965—1969, Praha.

Došlo dne 1. 6. 1970

Venkovské osídlení a přestavba vesnice v ČSSR

Naše venkovské osídlení má řadu pozitivních rysů, které si uvědomíme teprve při podrobné analýze v rámci mezinárodního srovnání. Těchto předností a pozitivních rysů by mělo být plně využito v další etapě civilizačního pokroku a v úsilí o zlepšení životního prostředí. K tomu je nutno odstranit řadu nedostatků, které se na tomto úseku dosud projevovaly a zabránit jejich opakování v budoucnosti. Předpokladem je rozbor příčin vzniklých nedostatků a vypracování koncepce využití venkovského prostoru jako životního prostředí v dlouhodobé perspektivě.

Сельское заселение и преобразование села в СССР

Сельское заселение в нашей стране обладает несколькими положительными чертами, которые мы осознаем лишь в ходе подробного анализа в рамках международного сравнения. Эти преимущества и положительные черты надо полностью использовать на дальнейшем этапе цивилизационного прогресса и в стремлении улучшить бытовую среду. Для этого надо устранить ряд недостатков, имеющих до сих пор место в этой области, и предупредить их повторение в будущем. Условием этого должен стать анализ причин возникших недостатков и разработка концепции использования сельского пространства как жизненной среды в долгосрочном плане.

Village Settlements and Reconstruction of the Village in the Czechoslovak Socialist Republic

Our village has many positive features which we begin to realise only after a detailed analysis performed on the basis of international comparison. These advantages and positive features should

be fully utilised in the next stage of progress and in the effort to improve the living environment. To this end, it will be necessary to remove many shortcomings still existing in this sphere, and to prevent their repetition in future. A prerequisite for this is an analysis of the causes of these shortcomings and the elaboration of a conception aimed at utilising the space of the village as a living environment with a long-term perspective.

Adresa autora:

Ing. Alois Slepíčka, CSc., Výzkumný ústav výstavby a architektury, Praha 1, Malá Strana,
Letenská 3
